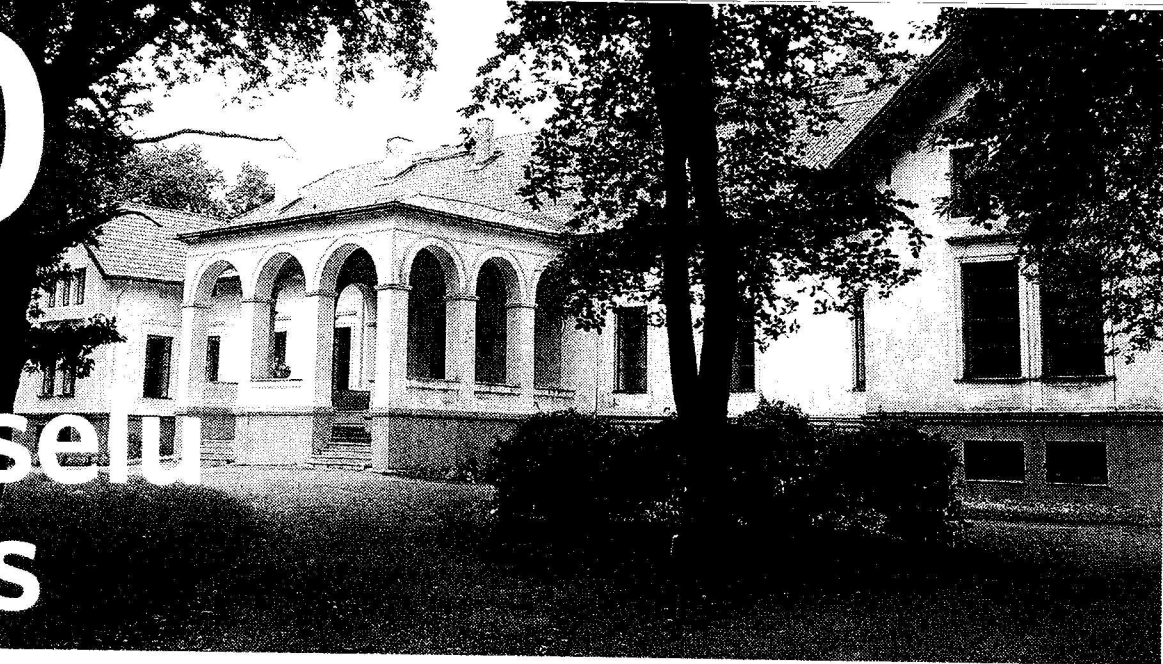

150 aastat hariduselu Lehtses

Augusti viimasel laupäeval peab Lehtse kool juubelit – seekord arvuks 150. Pruuna külakool asutati 1863. aastal Pruuna külas, kus esimesena hakkas lapsi õpetama Priidu Vahtrik.

HELLE KOITJÄRV

Lehtse kooli ajalooõpetaja
toimetus@virumaateataja.ee

Seal, kus sild viib üle väikse Soodla jõe, kauni pargi süles lõpeb pikk allee. Suurte puude varjus kena Pruuna mõis, seal on Lehtse lapsed koolis käinud kõik. (Asta Kõhelik)

1478. aastast on esimesed teated Pruuna mõisast, mis kuulus tollal Toiyszidele, järgmiselt omanikult Brun von Drolzhagenilt on pärit mõisa eestikeelne nimi Pruuna.

17. ja 18. sajandil vahetas mõis tihti omanikku. 25. oktoobril 1919 riigistas mõisa Eesti vabariik. Samal aastal anti Pruuna mõisahoone üle Lehtse koolile, kuhu alevist kolisid kõigepealt vanemad klassid. Esimeseks juhatajaks sai Tallinna tütarlaste kroonugümnaasiumi lõpetanud Alide Rosin, kelle esimene töökoht oligi Lehtse – kolm aastat. Tema kuupalk oli 125 rubla. 1922. aastal kolisid kõik kuus klassi Pruuna mõisa, kuhu kool on jäänud praeguseni.

Huvitav on jälgida, kuidas aastate jooksul on muutunud-kõikunud õpilaste arv: 1863 õppis koolis 43 õpilast, 1956/1957 oli õpilasi 150,

1966/1967 juba 204, 1976/1977 oli õpilaste arv langenud 91 peale, 1986/1987 õppis koolis 106 õpilast. 1996/1997. õppeaasta oli kooli jaoks soodne aeg, sest õpilasi oli 150, sealt alates on aga laste hulk pidevalt vähenenud: 1999/2000 – 132, 2001/2002 – 112, 2005/2006 – 67, 2010/2011 – 50 ja 2012/2013 – 48 õpilast.

Juba mitu aastat on koolis liitklassid. Nii nagu on kõikunud õpilaste arv, on muutunud ka kooli nimi. Kui algusaastail kandis kool Pruuna külakooli nime, siis praegu on kooli nimi lihtsalt Lehtse kool. 2009. aastal liideti meie kooliga Lehtse lasteaed, mis tänava tähistab oma 20 aasta juubelit. Kool on väike, aga tubli. Siin õpib 48 õpilast 33 perekonnast: 19 tüdrukut, 29 poissi.

Kõige rohkem on õpilasi 1. klassis – 9, kõige vähem 5. klassis – 2. Kolmelapselisi peresid on kolm, kahelapselisi kaheksa. Praeguste õpilaste vanematest on 16 õppinud Lehtse koolis. Veel 15 aastat tagasi, kui pidasime kooli 135. aastapäeva, olime kolme põlvkonna kool. Nüüd on vaid nelja pere laste vanemad ja vanavanemad õppinud samuti meie koolis.

Väiksest õpilaste arvust hoolimata harrastatakse koolis koorilaulu ja rahvamuusikat, tegutsevad ansamblid, kandle-, plokkflöödi- ja klave-

ring. Esimest korda tegutses lõppklassi poiste bänd, Tapa muusikakoolis õpib viis õpilast. Koorid on osa võtnud laulupidudest ja lapsed on olnud tublid aineolümpiaadidel.

Õpetajad toetavad õpilaste individuaalsust, et nõuda neilt võimete kohast õppimist, püüavad teha kõik selleks, et laps tunneks end koolis koduselt ja õhkkond oleks sõbralik. Punasekatuselise iidne koolihoone, rohelistest pakatav ja linnulaulust rõkkav kooliümbrus on iga-aasta soodne keskkond noore inimese kasvatamiseks. Lehtse koolipere vaatab lootusrikkalt tulevikku.

Meie kauaaegne direktor Endel Sidron on kasutanud kunagise haridusministri Peeter Kreitzbergi sõnu kooli kohta: “Inimese kujunemisel on kõige tähtsamad ema-isa ja kodu. Teisel kohal on kommunikatsioonivahendid, kolmandal kohal sõbrad ja neljas on kool. Ärge pange pahaks, et kool nii hilja tuleb. Vankril on neli ratast ja veeremiseks peavad kõik neli tugevad olema.” Sel kevadel lõpetas Lehtse kooli 93. lend. Lendude arvestust alustati 1921. aastast, mil Pruuna mõisas lõpetas esimene 6. klass. Lehtse kool ootab kõiki vilistlasi ja endisi õpetajaid kooli 150. aastapäevale 24. augustil kell 17 Pruuna mõisa.